

**UKŁAD MIĘDZY RZĄDEM POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ A RZĄDEM REPUBLIKI FRANCUSKIEJ
O ULATWIENIU STOSOWANIA KONWENCJI O PROCEDURZE CYWILNEJ, PODPISANEJ
W HADZE DNIA 1 MARCA 1954 ROKU**

sporządzony w Warszawie dnia 5 kwietnia 1967 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 5 kwietnia 1967 roku sporządzony został w Warszawie Układ między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Republiki Francuskiej o ułatwieniu stosowania Konwencji o procedurze cywilnej, podpisanej w Hadze dnia 1 marca 1954 roku, o następującym brzmieniu dosłownym:

**UKŁAD MIĘDZY RZĄDEM POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ
LUDOWEJ A RZĄDEM REPUBLIKI FRANCUSKIEJ
O ULATWIENIU STOSOWANIA KONWENCJI
O PROCEDURZE CYWILNEJ, PODPISANEJ W HADZE
DNIA 1 MARCA 1954 ROKU**

Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i

Rząd Republiki Francuskiej,
pragnąc ułatwić stosowanie we wzajemnych stosunkach między dwoma Państwami niektórych postanowień Konwencji o procedurze cywilnej, podpisanej w Hadze dnia 1 marca 1954 r.,

stosownie do możliwości przewidzianych w wyżej powołanej Konwencji, zgodziły się na następujące postanowienia:

Au Nom de la République Populaire de Pologne

LE CONSEIL D'ETAT
DE LA RÉPUBLIQUE POPULAIRE DE POLOGNE

à tous ceux qui ces Présentes Lettres verront
fait savoir ce qui suit:

Un Accord entre le Gouvernement de la République Populaire de Pologne et le Gouvernement de la République Française en vue de faciliter l'application de la convention de la Haye du 1er Mars 1954 relative à la Procédure Civile a été fait à Varsovie le 5 avril 1967, Accord dont la teneur suit:

**ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE
POPULAIRE DE POLOGNE ET LE GOUVERNEMENT DE LA
RÉPUBLIQUE FRANÇAISE EN VUE DE FACILITER L'APPLI-
CATION DE LA CONVENTION DE LA HAYE
DU 1ER MARS 1954 RELATIVE À LA PROCÉDURE CIVILE**

Le Gouvernement de la République Populaire de Pologne et

Le Gouvernement de la République Française,

Désireux, dans les rapports réciproques entre les deux Etats, de faciliter l'application de certaines dispositions de la Convention de la Haye du 1er Mars 1954 relative à la procédure civile,

sont, conformément aux facultés prévues par ladite Convention, convenus de ce qui suit:

Artykuł 1

1. Obywatele każdej z Umawiających się Stron mają na terytorium drugiej Strony swobodny dostęp do sądów i mogą przed nimi występować na tych samych warunkach, co obywatele tej Umawiającej się Strony.

2. W szczególności są oni zwolnieni od obowiązku składania kaucji na zabezpieczenie kosztów postępowania i korzystają ze zwolnienia od kosztów sądowych na tych samych warunkach, co obywatele tej Umawiającej się Strony.

Artykuł 2

1. Dokumenty sądowe i pozasądowe w sprawach cywilnych i handlowych, przeznaczone dla doręczenia osobom przebywającym na terytorium jednej z Umawiających się Stron, są kierowane w jednym egzemplarzu przez Ministerstwo Sprawiedliwości Państwa wzywającego do Ministerstwa Sprawiedliwości Państwa wezwanego.

2. Potwierdzenia odbioru lub dowody doręczenia zwraca się w tym samym trybie

Artykuł 3

Wnioski o udzielenie pomocy prawnej w sprawach cywilnych i handlowych są wykonywane w obu Państwach przez władze sądowe. Przesyła się je za pośrednictwem Ministerstw Sprawiedliwości Umawiających się Stron, wraz z załączonym tłumaczeniem na język Państwa wezwanego, poświadczonym przez tłumacza przysięgłego Państwa wzywającego lub Państwa wezwanego.

Artykuł 4

Postanowienia artykułu 3 nie wyłączają możliwości Umawiającym się Stronom wykonywania przez ich przedstawicielstwa dyplomatyczne lub urzędy konsularne, bezpośrednio i bez stosowania przymusu, wniosków o udzielenie pomocy prawnej dotyczących przesłuchania własnych obywateli lub przedstawienia przez nich dokumentów.

Artykuł 5

W wypadku kolizji ustawodawstw obywatelstwo osoby mającej być przesłuchaną ocenia się według prawa Umawiającej się Strony, na której terytorium wniosek o udzielenie pomocy prawnej ma być wykonany.

Artykuł 6

Ministerstwa Sprawiedliwości Umawiających się Stron udzielają sobie wzajemnie, na wniosek, wyjaśnień co do prawa, projektów ustaw lub orzecznictwa sądowego co do poszczególnych zagadnień, jeżeli nie mogą ich uzyskać przy pomocy dostępnych publikacji.

Artykuł 7

Z dniem wejścia w życie niniejszego Układu tracą moc obowiązującą:

- Konwencja między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Francuską o ochronie sądowej i prawie ubogich z dnia 30 grudnia 1925 roku oraz
- Konwencja między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Francuską dotycząca przysyłania pism sądowych oraz rekwizycji w sprawach cywilnych i handlowych z dnia 30 grudnia 1925 roku.

Artykuł 8

1. Każda z Umawiających się Stron notyfikuje drugiej Stronie wykonanie formalności wymaganych dla wejścia w

Article 1er

1. Les nationaux de chaque Partie Contractante ont, sur le territoire de l'autre, libre accès aux tribunaux et peuvent y comparaître sous les mêmes conditions que les nationaux de cette Partie Contractante.

2. Ils sont, en particulier, dispensés de la caution judiciaire et admis au bénéfice de l'assistance judiciaire gratuite dans les mêmes conditions que les nationaux.

Article 2

1. Les actes judiciaires et extrajudiciaires, en matière civile et commerciale, destinés à des personnes résidant sur le territoire de l'une des Parties Contractantes, sont adressés, en un seul exemplaire, par le Ministère de la Justice de l'Etat requérant au Ministère de la Justice de l'Etat requis.

2. Les récépissés ou attestations de signification sont retournés par la même voie.

Article 3

Les commissions rogatoires en matière civile et commerciale sont exécutées dans les deux Etats par les autorités judiciaires. Elles sont transmises par l'intermédiaire des Ministères de la Justice des Parties Contractantes et accompagnées d'une traduction dans la langue de l'autorité requise, certifiée par un traducteur assermenté de l'Etat requérant ou de l'Etat requis.

Article 4

Les dispositions de l'article 3 n'excluent pas la faculté pour les Parties Contractantes de faire exécuter directement et sans contrainte par leurs agents diplomatiques ou consulaires les commissions rogatoires tendant à l'audition de leurs ressortissants ou à la production de documents par ces derniers.

Article 5

En cas de conflit de législation, la nationalité de la personne à entendre sera appréciée au regard de la loi de la Partie Contractante sur le territoire de laquelle la commission rogatoire doit être exécutée.

Article 6

Les Ministères de la Justice des Parties Contractantes se communiquent réciproquement et sur demande, des renseignements sur les lois, les projets de lois, ou les décisions de jurisprudence concernant un point particulier, lorsqu'ils ne peuvent se procurer ces renseignements au moyen des publications habituelles.

Article 7

Au jour de l'entrée en vigueur du présent Accord, cessent de recevoir application:

- la Convention du 30 Décembre 1925 relative à la protection et à l'assistance judiciaire,
- la Convention du 30 Décembre 1925 relative à la transmission des actes judiciaires et des commissions rogatoires en matière civile et commerciale.

Article 8

1. Chacune des Parties Contractantes notifiera à l'autre l'accomplissement des procédures requises en ce qui la

życie niniejszego Układu, który zacznie obowiązywać pierwszego dnia trzeciego miesiąca po dacie ostatniej notyfikacji.

2. Niniejszy Układ pozostanie w mocy tak długo, jak długo Konwencja o procedurze cywilnej, podpisana w Hadze dnia 1 marca 1954 r., pozostanie w mocy między obu Państwami, chyba że zostanie on wypowiedziany. Wypowiedzenie stanie się skuteczne po 6 miesiącach od jego doręczenia.

Sporządzono w Warszawie dnia 5 kwietnia 1967 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i francuskim, przy czym oba teksty mają jednakową moc.

Z upoważnienia
Rządu Polskiej
Rzeczypospolitej Ludowej
St. Walczak

Z upoważnienia
Rządu Republiki Francuskiej
Arnauld Wapler

Po zaznajomieniu się z powyższym Układem Rada Państwa uznała go i uznaje za słuszny zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nim zawartych; oświadcza, że jest on przyjęty, ratyfikowany i potwierdzony, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywany.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie, dnia 9 października 1968 roku.

Przewodniczący Rady Państwa:
L.S. M. Sychalski

Minister Spraw Zagranicznych:
w z. A. Kruczkowski

concerne pour la mise en vigueur du présent accord qui prendra effet le premier jour du troisième mois suivant la date de la dernière notification.

2. Il demeurera en vigueur aussi longtemps que la Convention de La Haye du 1er Mars 1954 relative à la procédure civile restera en vigueur entre les deux Etats, sauf dénonciation qui prendra effet six mois après la date de sa notification.

Fait à Varsovie, le 5 avril 1967 en double exemplaire, en langues polonaise et française, les deux textes faisant également foi.

Pour le Gouvernement de la République Populaire de Pologne
St. Walczak

Pour le Gouvernement de la République Française
Arnauld Wapler

Après avoir vu et examiné ledit Accord le Conseil d'Etat l'a approuvé et approuve en toutes et chacune des dispositions qui y sont contenues; déclare que l'Accord susmentionné est accepté, ratifié et confirmé et promet qu'il sera inviolablement observé.

En Foi de Quoi les Présentés Lettres ont été délivrées, revêtues du Sceau de la République Populaire de Pologne.

Donné à Varsovie, le 9 octobre 1968.

Président du Conseil d'Etat:
L.S. M. Sychalski

Ministre des Affaires Etrangères:
w z. A. Kruczkowski